

European
Statistical
Governance
Advisory
Board

PRESSMEDDELANDE

9 november 2016

I en tid där känslor väger tyngre än fakta är förtroendet för europeisk statistik viktigare än någonsin

I sin rapport från 2016 poängterar Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning (ESGAB) att mer måste göras för att säkerställa förtroendet för europeisk statistik. Valkampanjerna i USA och kampanjen inför folkomröstningen i Storbritannien har nyligen visat hur till synes "faktabaserad" statistik snabbt kan spridas och vilseleda allmänheten^{1,2}. – Vi befinner oss i en tid där känslor väger tyngre än fakta, där vissa viktiga politiska budskap understöds av olämpliga eller missvisande uppgifter. Statistikmyndigheterna har en avgörande roll att spela när det gäller att göra användarna uppmärksamma på källan och kvaliteten på de uppgifter som används i officiella sammanhang, säger ESGABs ordförande Martti Hetemäki.

Det har visserligen alltid varit möjligt att lägga fram statistik på ett vilseledande sätt, men det stora antalet institutioner, organ och experter som nu producerar statistik har gjort att statistiska "fakta" kan läggas fram inom en rad områden. Kvaliteten på dessa fakta är dock varierande och budskapen ibland motstridiga. Enligt riktlinjerna för europeisk statistik har statistikmyndigheterna ett tydligt ansvar för att se till att officiell statistik presenteras på ett korrekt sätt i den politiska debatten.

ESGAB rekommenderar därför att statistikmyndigheterna inte bara offentligt kommenterar kritik och missbruk av offentlig statistik utan också vid behov kraftfullt försvarar kvaliteten på den statistik de presenterar. ESGAB menar också att allmänheten bör göras mer uppmärksam på värdet av att ha tillförlitlig officiell statistik, eftersom officiell statistik är en samhällsnytta och ett oumbärligt politiskt verktyg.

När det gäller flera olika uppgiftskällor – undersökningar, register och kommersiella databaser – krävs det enligt ESGAB särskilda kvalifikationer för att analysera sådana uppgifter, särskilt i ett europeiskt sammanhang, där det är ett grundläggande krav att uppgifterna är jämförbara mellan länderna. I rapporten understryks också det pågående arbetet med att analysera vilka färdigheter som krävs och hur man kan komma till rätta med kompetensluckor.

Det europeiska statistiksystemet som helhet följer i stor utsträckning riktlinjerna för europeisk statistik. ESGAB noterar att framsteg har gjorts på en rad områden som identifierats vid nyligen genomförda expertgranskningar och tidigare ESGAB-rapporter och framhäver de områden där ytterligare framsteg krävs. Dessa områden omfattar bl.a. förfaranden för rekrytering och uppsägning av ledare för Eurostat och de nationella statistikmyndigheterna, utvecklingen av jämförbara uppgifter om kostnaderna för att producera statistik, ökad användning av administrativa uppgifter och samordning av andra nationella myndigheter som utarbetar europeisk statistik.

¹ Se "Art of the lie", *The Economist*, 10 september 2016, (<http://www.economist.com/news/leaders/21706525-politicians-have-always-lied-does-it-matter-if-they-leave-truth-behind-entirely-art>)

² "The Age of Post-Truth Politics", William Davies, 24 augusti 2016, (<http://www.nytimes.com/2016/08/24/opinion/campaign-stops/the-age-of-post-truth-politics.html>)

Mer information

Rapporten för 2016 med en sammanfattning finns på ESGABs webbplats (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Presskontakt

För intervjuer med ESGABs ordförande Martti Hetemäki, kontakta sekretariatet: Steve Clarke (estat-esgab@ec.europa.eu), tfn. +352 4301-32527.

Om ESGAB

ESGAB³ ger en oberoende bild av hur riktlinjerna för europeisk statistik tillämpas. Organet arbetar för att stärka yrkesmässigt oberoende, integritet och ansvar inom det europeiska statistiksystemet, eftersom detta är centrala inslag i riktlinjerna, samt för att förbättra den europeiska statistikens kvalitet. ESGAB består av sju ledamöter. Dess uppgift är bland annat att utarbeta en årlig rapport till Europaparlamentet och rådet om hur Eurostat och det europeiska statistiksystemet som helhet tillämpar riktlinjerna. Organet ger också kommissionen (Eurostat) råd om åtgärder som kan underlätta tillämpningen.

Riktlinjerna för europeisk statistik

Riktlinjerna för europeisk statistik⁴ innehåller standarder för utvecklingen, framställningen och spridningen av europeisk statistik. De bygger på en gemensam definition av kvalitet inom statistiken som används inom det europeiska statistiksystemet (ESS, som består av de nationella statistikansvariga myndigheterna och Eurostat). Riktlinjerna är ett instrument för självreglering bestående av 15 principer om den institutionella miljö där medlemsländernas och EU:s statistikmyndigheter arbetar, samt om framställning och spridning av europeisk statistik. För varje princip finns ett antal indikatorer på god praxis som gör det möjligt att se hur riktlinjerna tillämpas.

Det **europeiska statistiksystemet**⁵ (ESS) är partnerskapet mellan EU:s statistikmyndighet, dvs. kommissionen (Eurostat), och EU-ländernas statistikbyråer och andra nationella myndigheter som ansvarar för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik.

Expertgranskningar

Expertgranskningar, s.k. peer reviews⁶, är en del av det europeiska statistiksystemets strategi för att tillämpa riktlinjerna för europeisk statistik. Syftet är att stärka integritet, oberoende och ansvar hos de statistikansvariga myndigheterna inom ESS. En första omgång expertgranskningar gjordes 2006–2008 och följdes av en andra omgång 2013–2015. Båda omgångarna omfattade alla EU-länder och Eftaländer. ESGAB har även genomfört en expertgranskning av Eurostat med samma metoder som för expertgranskningen av de nationella statistikbyråerna, men med vissa anpassningar som återspeglar Eurostats specifika drag.

³ <http://ec.europa.eu/esgab>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/6223797/10425-SV-SV.PDF>

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.